

Opinie studentów pedagogiki na temat edukacji dziecka z niepełnosprawnościami w warunkach inkluzji

mgr Daria Szykowna

Zakład Psychopatologii Dziecka

Wydział Studiów Edukacyjnych

Edukacja włączająca

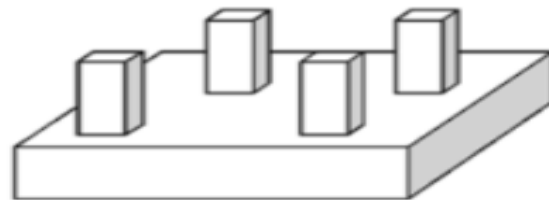
Edukacja włączająca lub – inaczej – **edukacja inkluzywna** to prowadzenie edukacji dzieci z niepełnosprawnościami w ogólnodostępnych szkołach masowych. Zakłada się przy tym, że to system szkolny dostosowuje się do indywidualnego tempa nauki, zdolności, możliwości dziecka, nie odwrotnie.

Edukacja włączająca

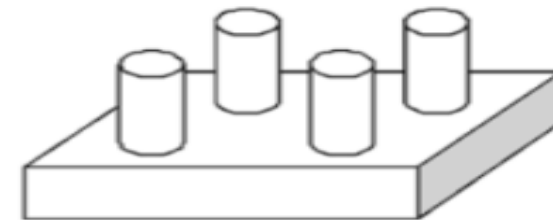
W odróżnieniu do **edukacji integracyjnej**, której istotą jest dostosowywanie możliwości dziecka niepełnosprawnego do wyzwań systemu edukacji, u podstaw edukacji włączającej leży wyraźny nacisk na różnorodność i elastyczność.

Edukacja specjalna

Dziecko ze specjalnymi potrzebami
Kwadratowe słupki do kwadratowych otworów
Specjalni nauczyciele
Specjalne szkoły

Edukacja zwykła

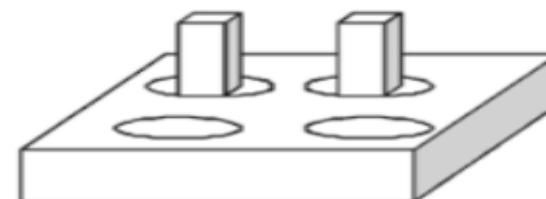
Dziecko zdrowe
Okrągłe słupki do okrągłych otworów
Normalni nauczyciele
Normalne szkoły

Edukacja integracyjna

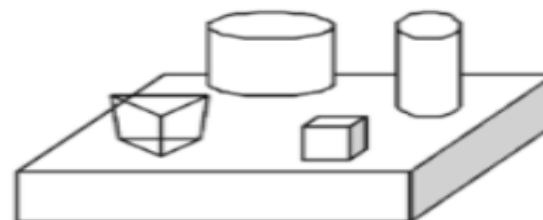
- terapia
- rehabilitacja

Należy odmienić dziecko,
aby pasowało do systemu
Należy zmienić kwadratowy słupek w okrągły

System pozostaje bez zasadniczych zmian
Dziecko musi się dostosować albo odejść

Edukacja włączająca

Elastyczny system

Dzieci są różne, ale mogą uczyć się razem
Dzieci różnią się: wiekiem, płcią, pochodzeniem, zdolnościami,
przynależnością do rasy, grupy etnicznej, sprawnością,
przystosowaniem itp.
Należy dopasować system do dziecka

Edukacja włączająca – dokumenty

Deklaracja z Salamanki, UNESCO, 1994:

- „dzieci posiadające specjalne potrzeby edukacyjne muszą mieć dostęp do zwykłych szkół, które powinny przyjąć je w ramach prowadzenia nauczania stawiającego dziecko w centrum zainteresowania i mogącego zaspokoić jego potrzeby;
 - zwykłe szkoły o tak otwartej orientacji są najskuteczniejszym środkiem zwalczania dyskryminacji, tworzenia przyjaznych społeczności, budowania otwartego społeczeństwa oraz wprowadzania w życie edukacji dla wszystkich. Co więcej zapewniają one odpowiednie wykształcenie większości dzieci oraz poprawiają skuteczność, a także efektywność kosztową całego systemu oświaty.”
-

Edukacja włączająca – dokumenty

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. poz. 1578)

§ 2. 1. Kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów niepełnosprawnych organizuje się w:

1) przedszkolach:

- a) ogólnodostępnych,
- b) ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi,
- c) integracyjnych,
- d) ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi,
- e) specjalnych;

2) oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych;

3) innych formach wychowania przedszkolnego;

4) szkołach:

- a) ogólnodostępnych,
- b) ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi,
- c) integracyjnych,
- d) ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi,
- e) specjalnych, w tym szkołach specjalnych przysposabiających do pracy;

2. Kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów niepełnosprawnych w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i oddziałach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–c, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a–c, organizuje się w integracji z uczniami pełnosprawnymi w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole, najbliższych miejsca zamieszkania ucznia niepełnosprawnego.

Badania własne

Cele badawcze

Cel poznawczy: zbadanie opinii studentów pedagogiki na temat edukacji włączającej dzieci z niepełnosprawnościami

Cel praktyczny: sformułowanie praktycznych wniosków w odniesieniu do kształcenia przyszłych pedagogów w zakresie edukacji włączającej

Problemy badawcze

- 1) Czy studenci pedagogiki wiedzą na czym polega edukacja włączająca?**
 - 2) Jaka jest postawa studentów pedagogiki wobec idei edukacji włączającej?**
 - Jak oceniają możliwości edukacji dzieci z różnymi niepełnosprawnościami w szkołach masowych?
 - Jakie dostrzegają korzyści płynące z jej wdrażania?
 - Jakie dostrzegają problemy związane z jej wdrażaniem?
 - Jak deklarują stanowisko wobec idei edukacji włączającej?
 - 3) Jak studenci pedagogiki oceniają swoje kompetencje do pracy z dziećmi z różnymi niepełnosprawnościami w warunkach edukacji włączającej?**
-

Metoda, technika, narzędzie badawcze

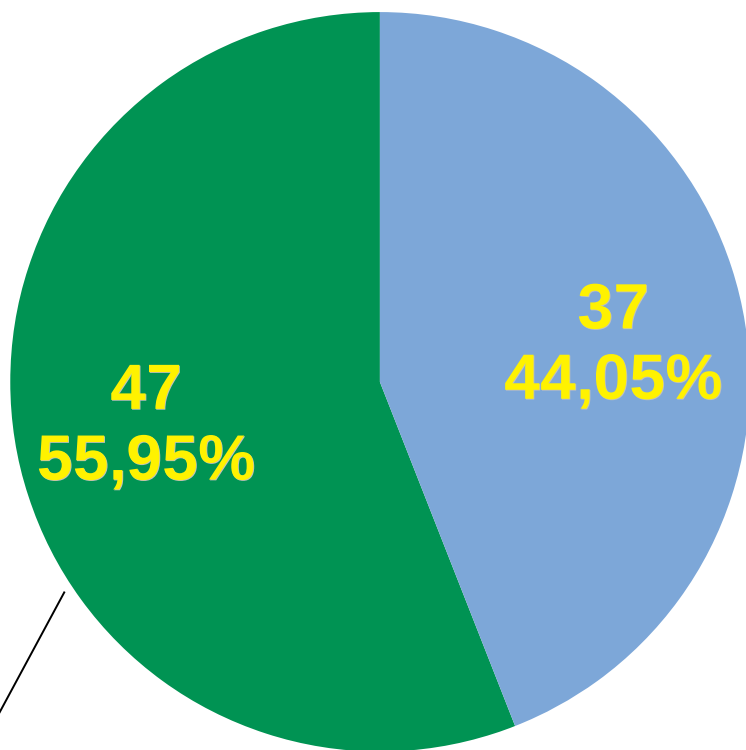
Metoda: sondaż diagnostyczny

Technika: badanie ankietowe

Narzędzie: kwestionariusz ankiety
(cz. I – 4 pytania, cz. II – 6 pytań)

Grupa badawcza

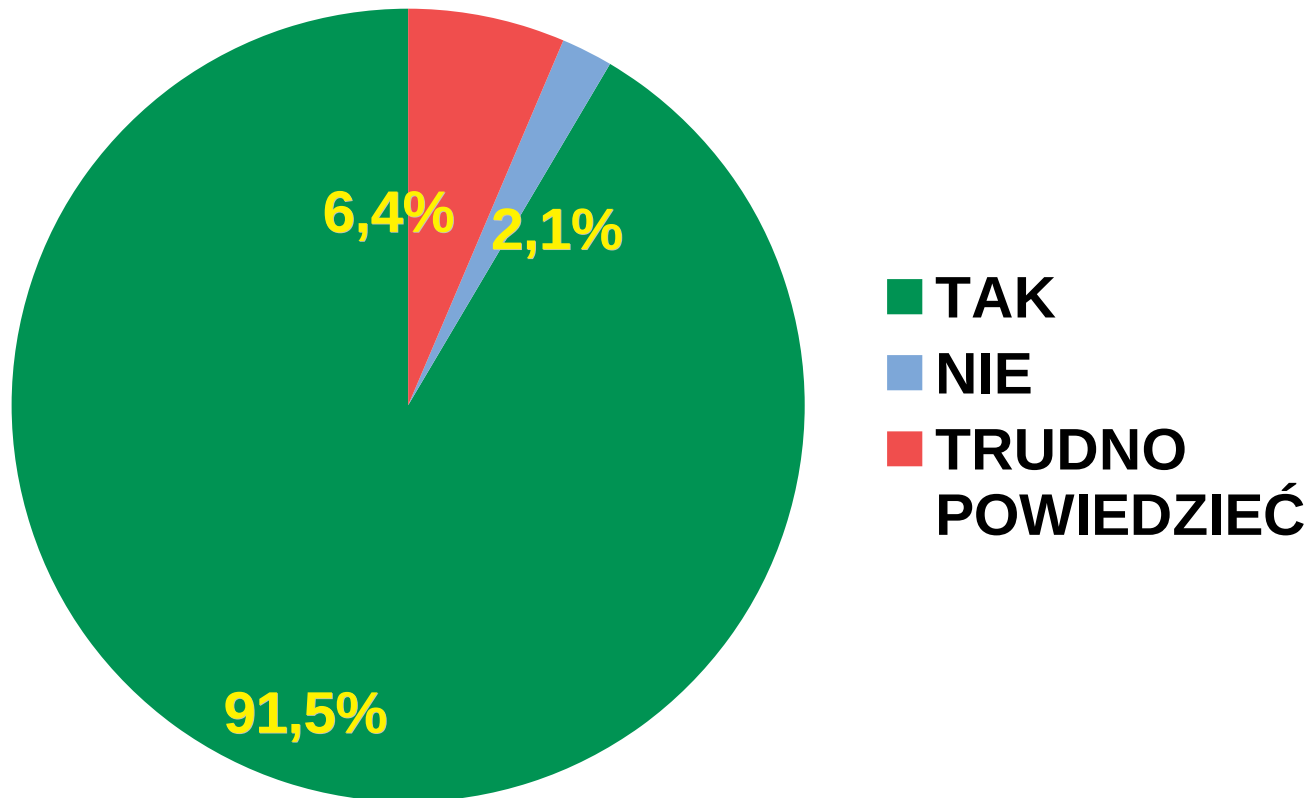
■ I stopień ■ II stopień

EEiJA	WPiNP	RESO	EEiTP	EWF	EDNI	POW	DZiP
34,0%	19,1%	17,0%	12,8%	6,4%	6,4%	2,1%	2,1%

Czy wie Pani/Pan na czym polega edukacja włączająca (inkluzyjna)?

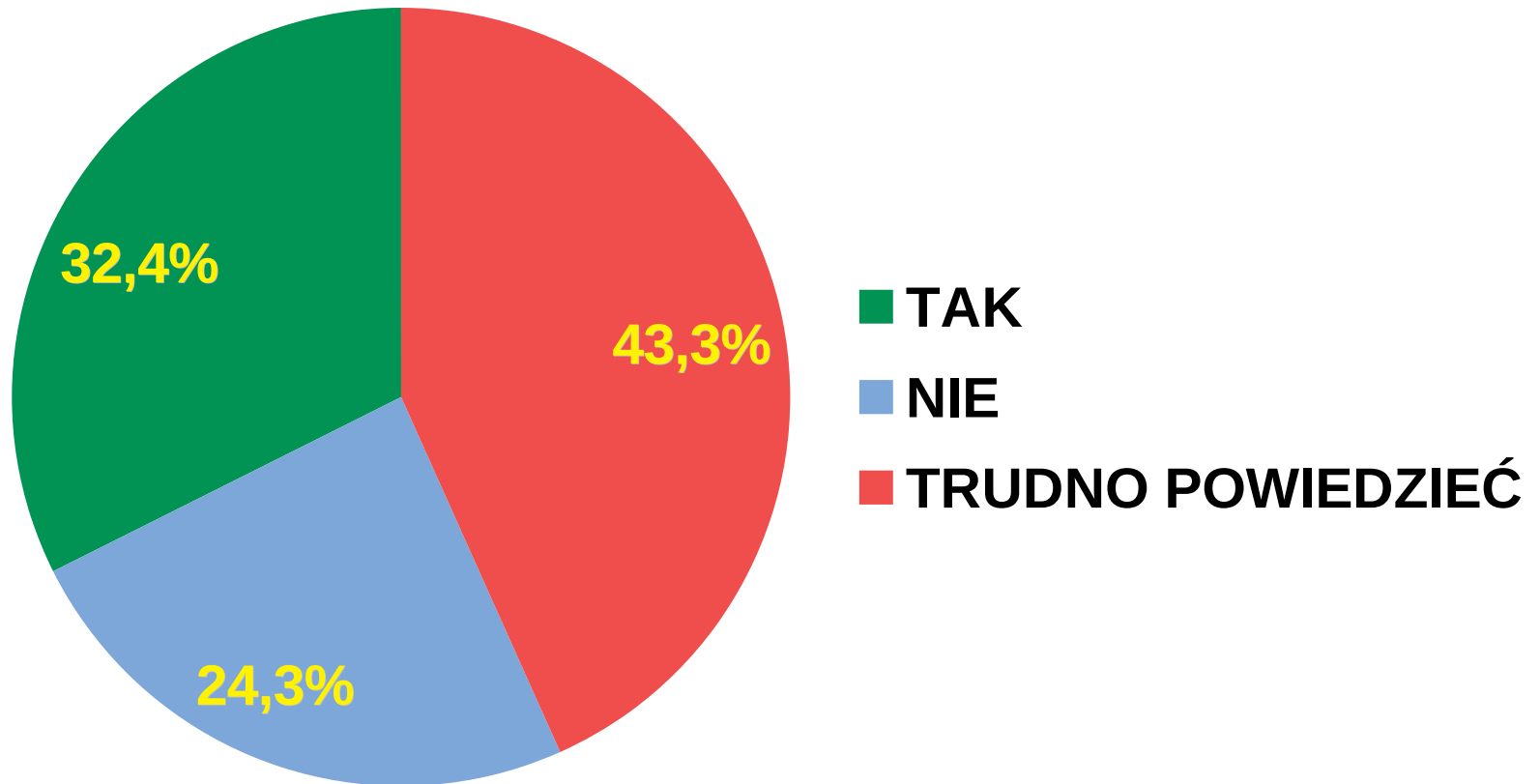
I stopień

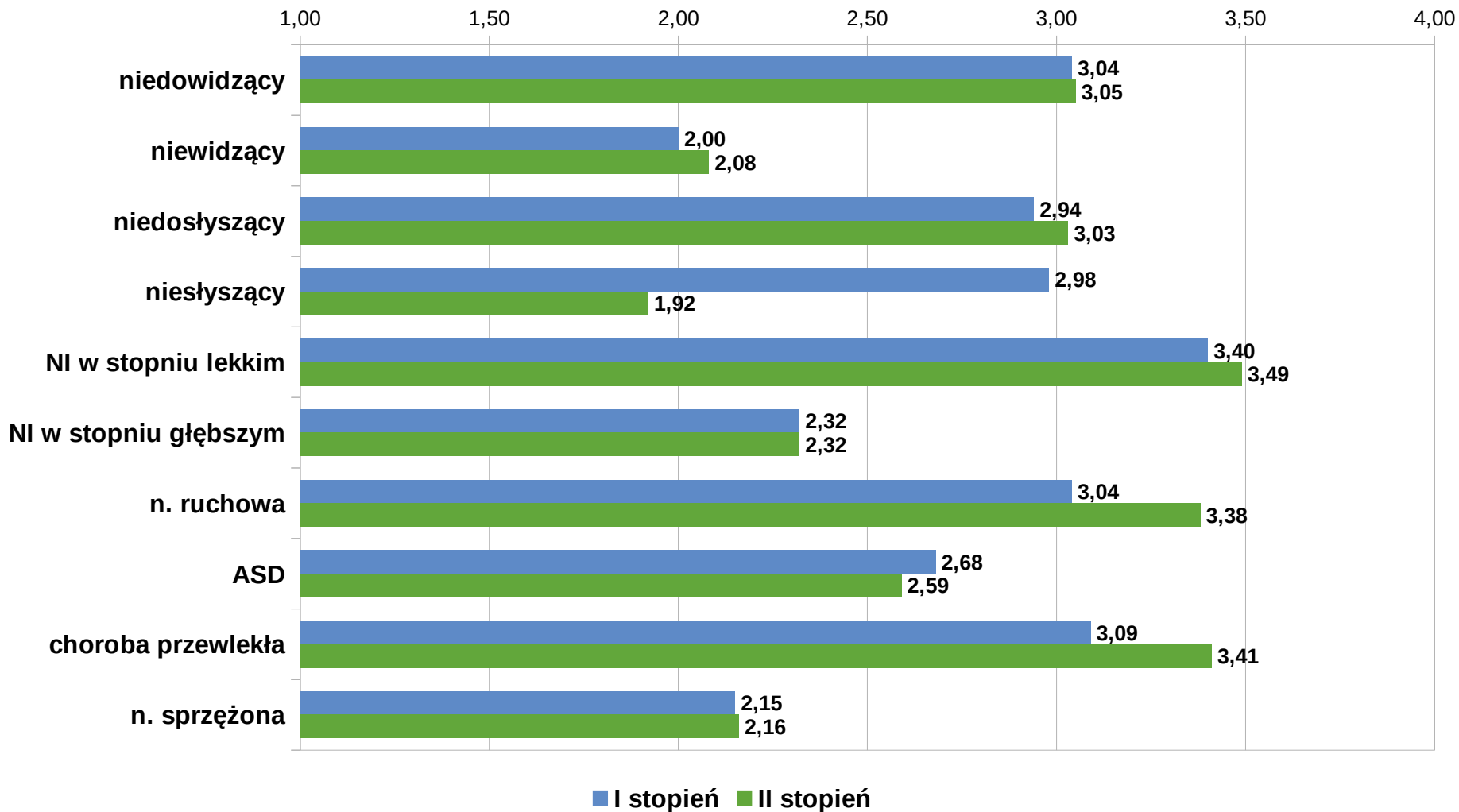
Czy wie Pani/Pan na czym polega edukacja włączająca (inkluzyjna)?

II stopień

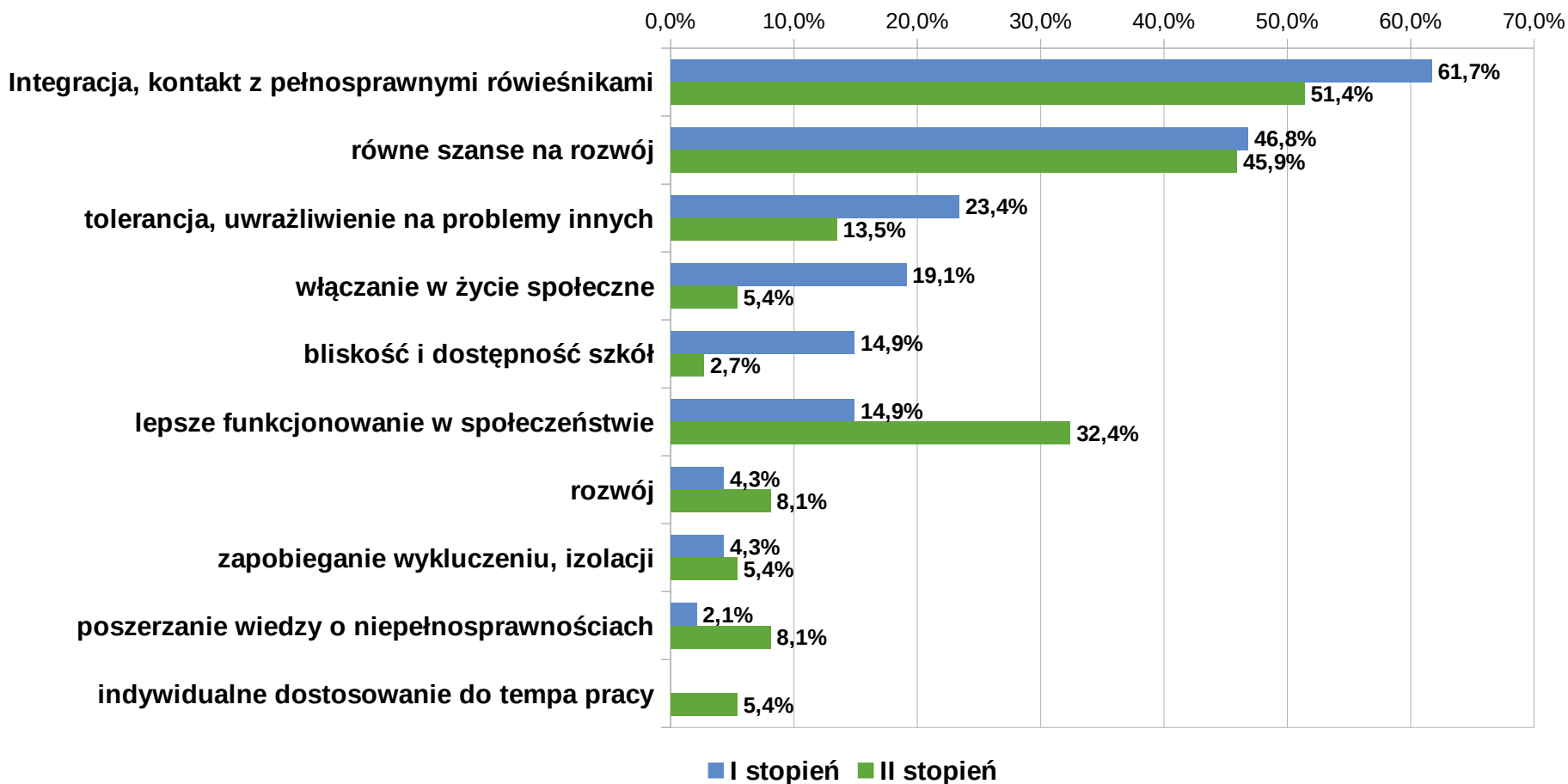

Jak ocenia Pani/Pan możliwości edukacji uczniów z niepełnosprawnością w szkołach ogólnodostępnych?

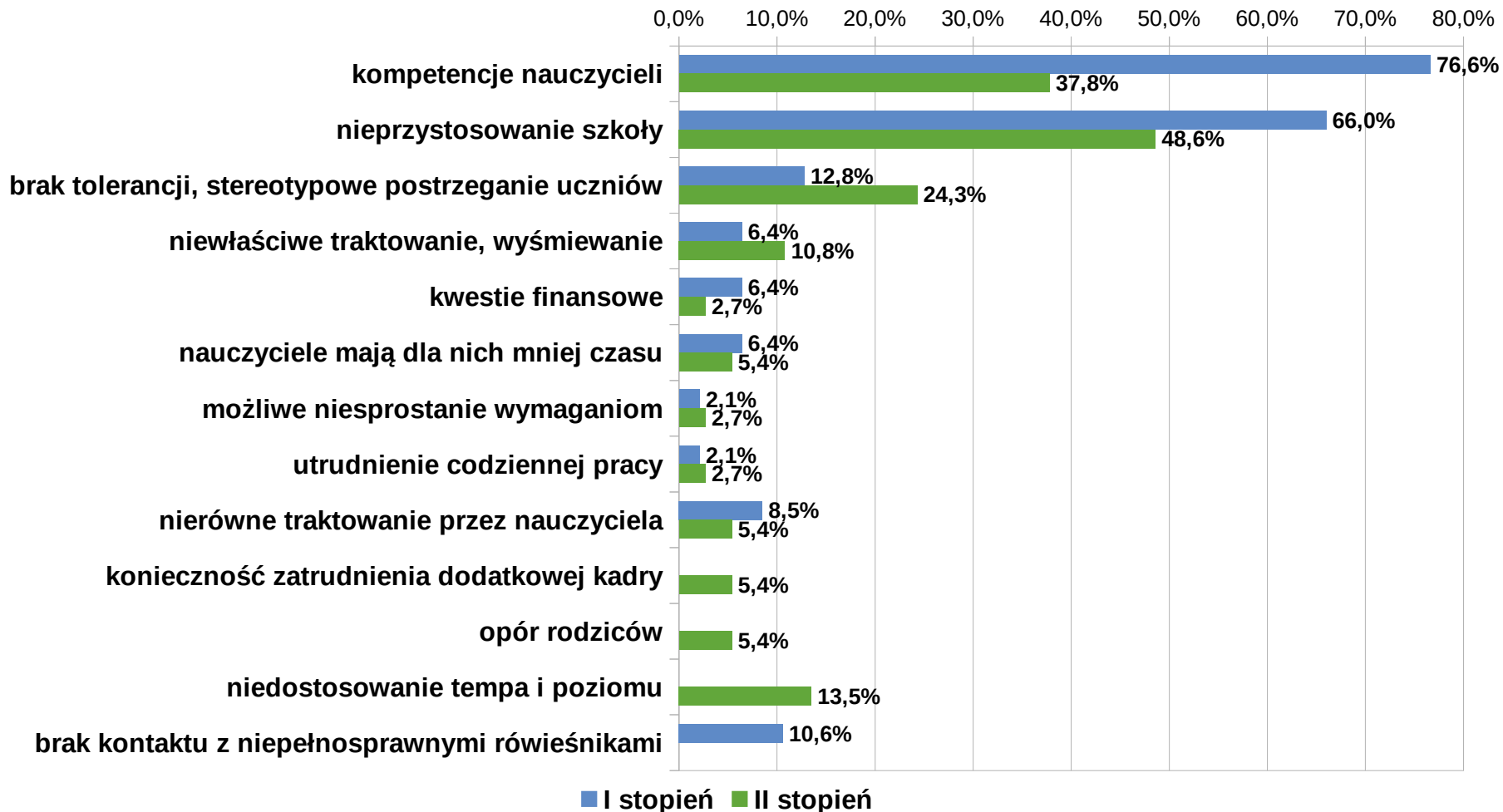

Jakie dostrzega Pani/Pan korzyści płynące z wdrażania edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami do szkół ogólnodostępnych?

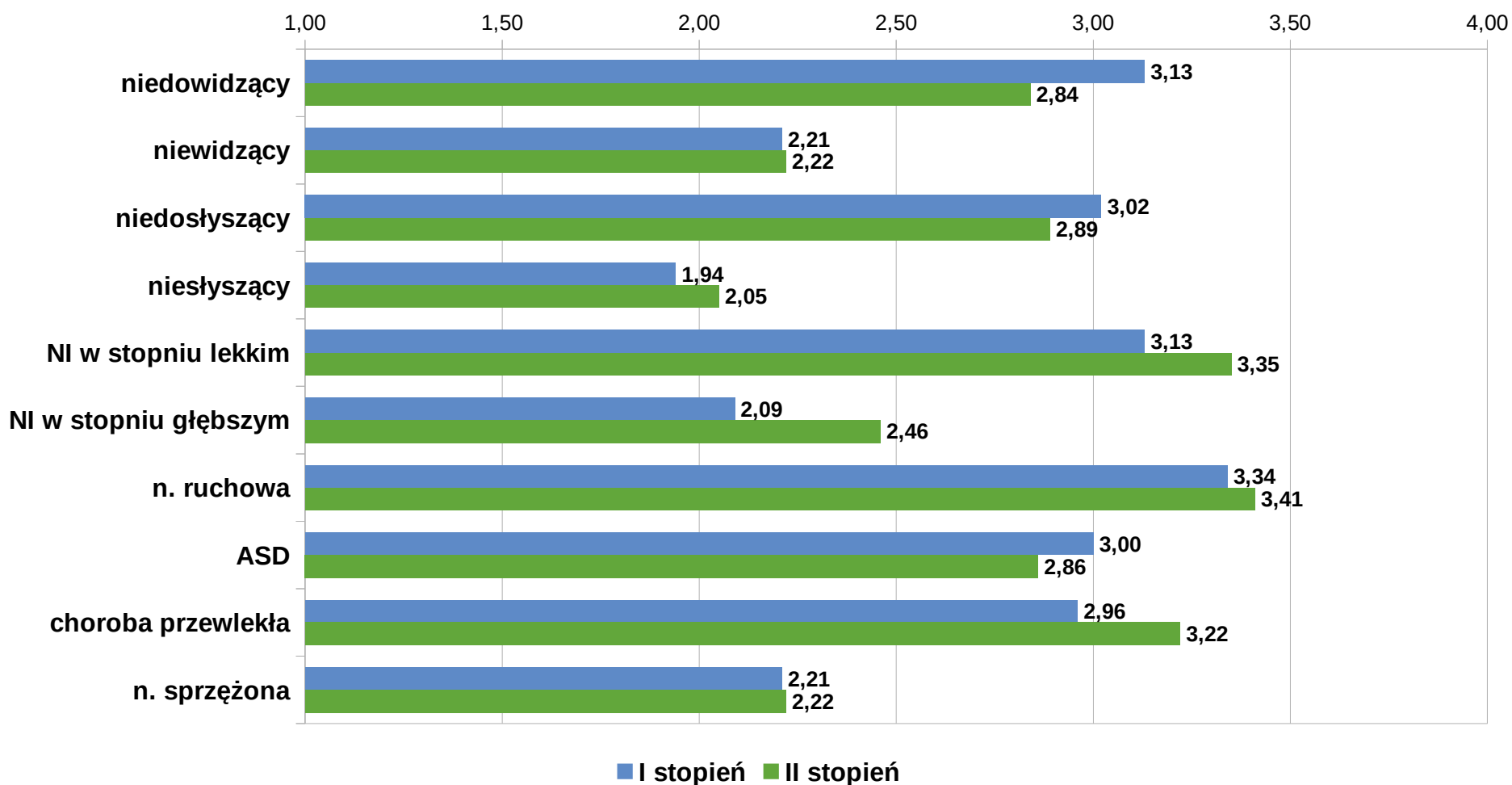

Jakie dostrzega Pani/Pan problemy związane z wdrażaniem edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami do szkół ogólnodostępnych?

Jak Pani/Pan jako przyszły pedagog ocenia swoje kompetencje do pracy z uczniami z niepełnosprawnościami w warunkach inkluzji?

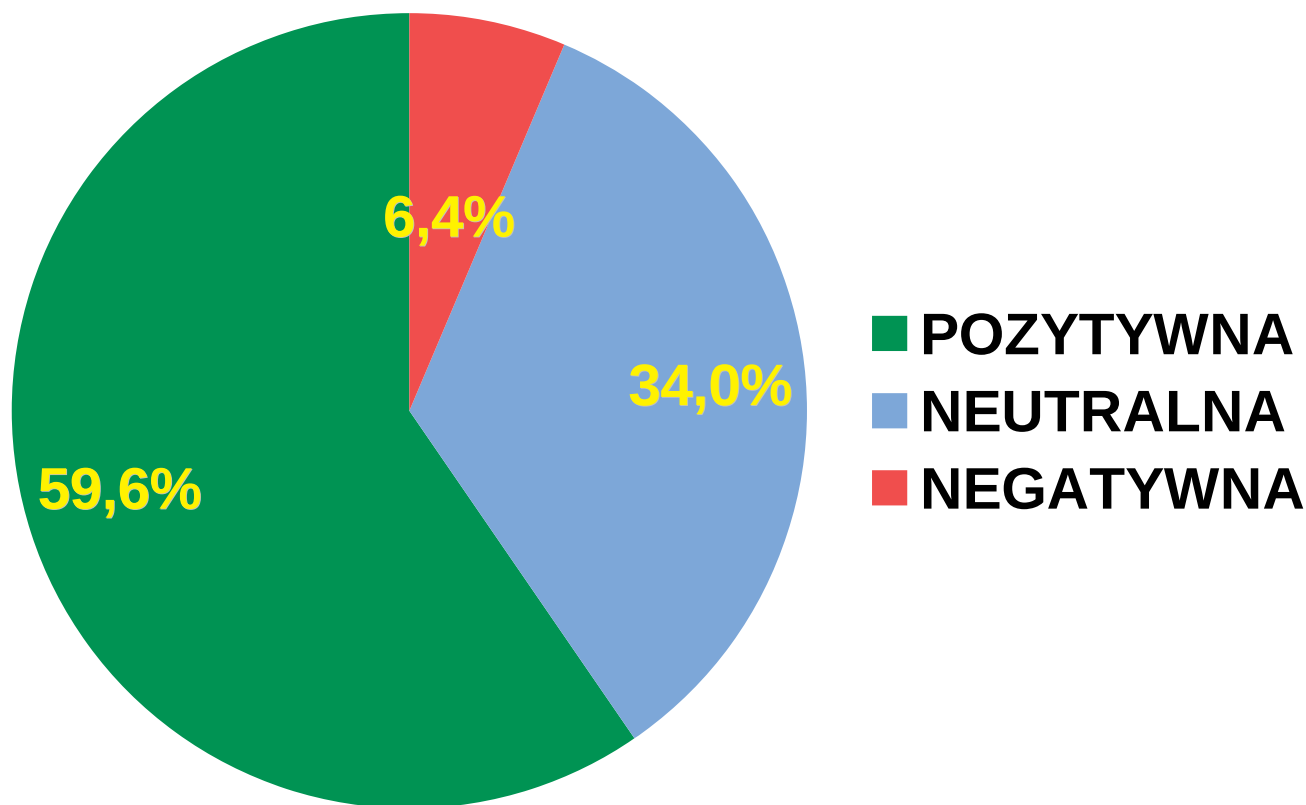
Z którymi ze stwierdzeń Pani/Pan się zgadza?

	I stopień	II stopień
Edukacja włączająca jest obiecującą perspektywą, jeśli chodzi o edukację uczniów z niepełnosprawnościami.	48,9%	48,6%
Edukacja włączająca może być dobrym rozwiązaniem jedynie w odniesieniu do uczniów z niektórymi niepełnosprawnościami.	68,1%	67,6%
Edukacja włączająca stanowi pewną iluzję, której wdrożenie nie jest w pełni możliwe.	23,4%	24,3%
W odniesieniu do uczniów z niektórymi niepełnosprawnościami lepszą alternatywą jest edukacja w szkolnictwie specjalnym.	59,6%	56,8%
Wdrażanie edukacji włączającej jest dużym wyzwaniem dla nauczycieli.	89,4%	83,8%
Wdrażanie edukacji włączającej jest dużym wyzwaniem dla dyrektorów.	44,7%	62,2%
Wdrażanie edukacji włączającej jest dużym wyzwaniem dla rodziców.	51,1%	48,6%

Jaka jest Pana/Pani ogólna postawa wobec idei edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami w szkołach ogólnodostępnych?

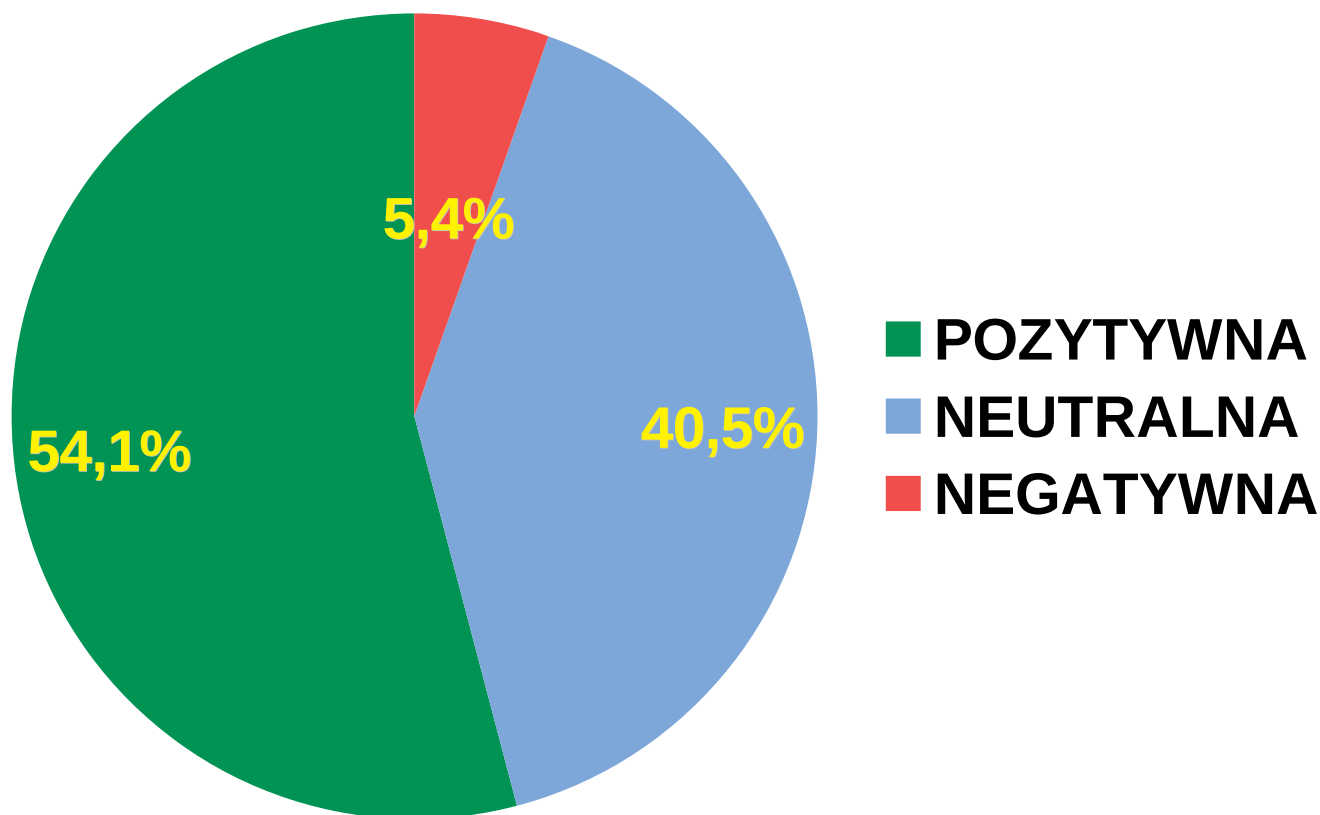
I stopień

Jaka jest Pana/Pani ogólna postawa wobec idei edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami w szkołach ogólnodostępnych?

II stopień

Podsumowanie i wnioski

- 1) Przebadani studenci pedagogiki II stopnia w większości nie posiadali wiedzy na temat tego, czym jest edukacja włączająca.
 - 2) Po zapoznaniu się z definicją studenci w większości deklarowali pozytywną postawę wobec idei edukacji włączającej (przynajmniej w odniesieniu do uczniów z niektórymi niepełnosprawnościami), potrafili wskazać główne korzyści i problemy wynikające z jej wdrażania.
-

Podsumowanie i wnioski

- 3) Studenci najwyżej oceniali możliwości edukacji włączającej w odniesieniu do dzieci z NI w stopniu lekkim, niepełnosprawnością ruchową, choroba przewlekłą oraz niedowidzących.
 - 4) Respondenci nisko oceniali własne kompetencje do pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami w warunkach edukacji włączającej.
-

Praktyczne implikacje

- 1) Konieczne jest uświadamianie przyszłych pedagogów w zakresie idei edukacji włączającej.
 - 2) Kształcenie pedagogów różnych specjalności powinno w większym stopniu koncentrować się na rozwijaniu kompetencji do pracy z uczniami z niepełnosprawnościami.
-